

Moderne varkens gevoeliger voor 'moderne' ziektes

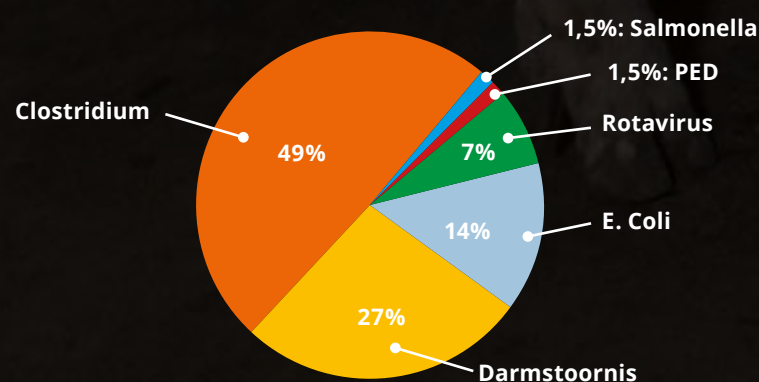
Preventie noodzaak

Moderne varkens met een hoge aanleg voor vruchtbaarheid en vlees-aanzet en hoge groeisnelheden geven ziekteverwekkers meer kans. Op de themamiddag 'Moderne varkens, moderne ziektes' van De Oosthof werd duidelijk dat preventie noodzaak is.

Bij de moderne varkens steken bepaalde problemen vaker en/of op een ander moment de kop op. Bijvoorbeeld neonatale diarree bij de zogende biggen, speendiarrée of Streptokokken bij de gespeende biggen en APP of PIA bij de vleesvarkens. Natuurlijk moeten zieke dieren direct worden behandeld met antibiotica of ontstekingsremmers. De rode draad bij de aanpak van moderne ziektes is echter preventie: voorkomen dat de ziektekiemen kunnen toeslaan. Preventie begint daarbij al tijdens de opfok van de nieuwe lichte zeugen. Die opfokzeugen moeten ruim de tijd krijgen hun gezondheidsstatus gelijk te schakelen met de zeugen op het bedrijf. Zowel bij aankoop als eigen aanfok zijn een goede adaptatie en cooling down periode van steeds groter belang. Bij het voorkomen van diarree bij zogende biggen ligt de sleutel bij een goede hygiëne, voeding van de zeug en een goed klimaat. Een goed verwarmd

biggenest voorkomt voor een belangrijk deel dat neonatale diarree een groot probleem wordt. Biggen die nat blijven en afkoelen zijn het meest gevoelig en krijgen ook het minste biest binnen. En juist die biest krijgen, is essentieel. De controle van het klimaat kan prima via een infraroodmodule op de smartphone. Daarmee zijn temperatuurverschillen en koude luchtstromen snel op te sporen. En ook zieke dieren zijn er mee te vinden. De biestvoorziening van de big kan zelfs nog doorwerken tot op het vleesvarkensbedrijf. APP kan door een te lage biestopname al kort na opleg een probleem worden. Daarbij spelen de grote groepen vleesvarkens en het berenmesten op de moderne bedrijven een negatieve rol. Bij het voorkomen van ziektes blijft vaccineren op het juiste moment belangrijk. Bovendien komen er nieuwe vaccins op de markt voor bijvoorbeeld PIA en APP. Voor Streptokokken is dat nog niet het geval. Daar is een auto-vaccin op basis van de juiste stammen een optie. Autovaccins tegen Afrikaanse varkenspest – zoals die in Azië wel worden ingezet – zijn absoluut niet aan te raden. Die geven alleen maar een groter risico op verspreiding.

Veroorzakers geboortediarree

Daniël Struik
Varkensdierenarts
De Oosthof

“Adaptatie en cooling down opfokzeugen steeds belangrijker voor gezondheidsstatus”

“Quarantaine van opfokzeugen bij aankoop blijft nodig, maar belangrijker is de adaptatie en cooling down. Ook bij de eigen aanfok van de opfokzeugen. Als je dat goed wilt doen, moet je weten welke ziektes op het bedrijf een rol spelen. Is dat bijvoorbeeld PRRS of juist Mycoplasma? Is Mycoplasma het grootste probleem, dan moet je zorgen voor een goed vaccinatieschema tijdens de adaptatie van de opfokzeugen. Is PRRS het grootste probleem, dan kun je niet met alleen vaccineren volstaan. Dan moeten de opfokzeugen goed wennen aan het PRRS-type dat op het bedrijf actief is. Dat kan door speekseltouwen op te hangen bij de gespeende biggen zodra die gaan hoesten. Dan scheiden de biggen veel virus uit. De speekseltouwen breng je vervolgens naar de opfokzeugen. Je hebt veel speekseltouwen nodig en je moet het vaak genoeg herhalen voor het beste effect.”

Rita Schuttert
Varkensdierenarts
De Oosthof

“Geef vooral veel aandacht aan de kleinste biggen bij het verdelen van de biest”

“Een groot Frans onderzoek heeft gekeken naar de biestopname en de opname van antistoffen bij grote tomen van 17 of meer biggen. Gemiddeld was de gewichtstoename van die biggen in de eerste 24 uur 88 gram. Dat is voldoende: boven de 50 gram per dag – dit betekent een biestopname van ongeveer 200 gram – is de uitval al lager. Wel bleek dat 13 procent van de biggen gewicht verliest in de eerste 24 uur. Die zitten dus zeker in de gevarenzone. De verdeling van de antistoffen was niet goed. Lichte biggen kregen te weinig antistoffen, net als de laatst geboren biggen. En ook snel ‘nat’ overleggen had een nadelig effect. Het onderzoek laat zien dat er veel aandacht nodig is voor de biestverdeling. Let vooral op de lichtste biggen en begin niet te vroeg met overleggen. Want genoeg biest opnemen is nodig voor een goede weerstand tegen ziekteverwekkers waar ze in het kraamhok en op latere leeftijd mee te maken krijgen.”

Arjan Schuttert
Varkensdierenarts
De Oosthof

“Vroege APP-problemen maken aanpak oplegstrategie en vaccinatie nodig”

“APP wordt gezien als een probleem bij zware vleesvarkens. Het treedt echter steeds vaker op aan het begin van de ronde. Dan kun je niet veel anders doen dan antibiotica inzetten. Om het structureel aan te pakken, moet je al bij de gespeende biggen gaan vaccineren. De biggen moeten dan wel ‘entbaar’ zijn. De maternale immuniteit moet verdwenen zijn. APP komt eerder – op jongere leeftijd van de varkens – voor door het moderne varken en de moderne houderij. Door de grote tomen is de biestverdeling slecht en de status bij de biggen niet gelijk. Daarnaast zitten de varkens vaak in grote groepen. Twee keer zo groot betekent al een tien keer zo groot risico. Het ‘netjes’ scheiden van gelten en beren maakt het niet beter. Hou broertjes en zusjes bij elkaar: het verschil in voerbehoefte is bij het moderne varken niet meer zo groot. Wel kun je de kleintjes bij elkaar houden en die extra zorg geven.”